

รายการอ้างอิง

1. อนามัย, กรม. รายงานผลการสำรวจสภาวะทันตสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 4 พ.ศ. 2537 ประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2528.
2. Pitts, N. B. The use of bitewing radiographs in the management of dental caries: scientific and practical consideration. *Dentomaxillofac Radiol* 25 (1996): 5-16.
3. พรณิกา ศรีวินิชย์, สุภัทรา ชมรูปสวย และ วัชรภรณ์ ทักจันทร์. อัตราผุ ดอน อุด ของเด็ก อายุ 2-12 ปี ที่มารับการรักษาที่คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใน พ.ศ. 2536. กรุงเทพมหานคร: คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539. (เอกสาร ไม่ตีพิมพ์)
4. สรุปข้อมูลแบบสอบถามชุดที่ 1/2538 ขมรมทันตกรรมสำหรับเด็กแห่งประเทศไทย. *Dental focus* (1995): 10-11.
5. เตือนใจ เกตุมา. การวัดและการประเมินผลการเรียน. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา ประสพการณ์วิชาชีพครู, หน้า 387-391. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2539.
6. Raper, H. R. Practical clinical preventive dentistry based upon periodic roentgen-ray examinations. *IADA* 12(1925): 1084-1100. cited in Swan, E. S. C., and Levis, D. W. Bitewing utilization and restorative treatment decisions. *Journal of Canadian Dental Associations* 59 (1993): 68-75.
7. Pitts, N. B., and Rimmer, P. A. An in vivo comparison of radiographic and directly assessed clinical caries status of posterior approximal surfaces in primary and permanent teeth. *Caries Res* 26 (1992): 146-152.

8. Pitts, N. B., and Kidd, E. A. M. Some of the factors to be considered in the prescription and timing of bitewing radiography in the diagnosis and management of dental caries. *J Dent* 20 (1992): 74-84.
9. Murray, J. J., and Shaw, L. Errors in diagnosis of approximal caries on bitewing radiographs. *Community Dent Oral Epidemiol* 3 (1975): 267-282.
10. Murray, J. J., and Majid, Z. A. The prevalence and progression of approximal caries in the deciduous dentition in British children. *Brit Dent J* 19 (1978): 161-163.
11. Peers, A., Hill, F. J., Mitropoulos, C. M., and Holloway, P. J. Validity and reproducibility of clinical examination, fibre-optic transillumination and bite-wing radiology for the diagnosis of small approximal carious lesions: An in vitro study. *Caries Res* 27 (1993): 307-311.
12. Hintze, H., and Wenzel, A. Clinically undetected dental caries assessed by bitewing screening in children with little caries experience. *Dentomaxillofac Radiol* 23 (1994): 19-23.
13. Sköld, U. M., Klock, B., and Lindvall, A. M. Difference in caries recording with and without bitewing radiographs. *Swed Dent J* 21 (1997): 69-75.
14. Lachman, B. Osteoporosis: The potentialities and limitations of its roentgenographic diagnosis. *Am J Roentgenol Rad Ther Nucl Med* 74(1955): 712-716. cited in Valachovic, R. W., and Lurie, A. G. Risk-benefit considerations in Pedodontic Radiology. *Pediatric Dentistry* 2 (1980): 128-146.
15. ชุติมา ไตรรัตน์วรกุล. การแปลภาพถ่ายรังสีในเด็ก. ใน ตำราทันตกรรมสำหรับเด็กเล่มที่ 1, หน้า 33. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

16. Goaz, P. W., and White, S. C. Oral radiology: Principle and interpretation. 3rd ed. St. Louise: Mosby, 1994.
17. Wei, S. H. Y. Pediatric Dentistry: Total patient care. Philadelphia: Lea & Febiger, 1988.
18. Stephens, R. G., Kogon, S. L., and Reid, J. A. Non-invasive therapy for proximal enamel caries and expanded role for bitewing radiography. J Cand Dent Assn 53 (1987): 619-622.
19. Finn, S. B. Clinical Pedodontics. 4th ed. Philadelphia: W. B. Saunders, 1973.
20. Smith, N. J. D. Radiography and radiology for the dental practitioner. Br Dent J 135 (1973): 221.
21. Kennedy, D. B. Pediatric Operative Dentistry. Bristol: Wright, 1976.
22. Guidelines for prescribing dental radiographs. Pediatric Dentistry 18 (1996): 67-68.
23. Weems, R. A., Firestone, A. R., and Heaven, T. J. Preliminary evaluation of an educational outcomes assessment process for dental interpretive radiography. Journal of Dental Education 56 (1992): 746-750.
24. Gröndahl, K., Gröndahl, H-G., Wennström, J., and Heijl, L. Examiner agreement in estimating changes in periodontal bone from conventional and subtraction radiographs. J Clin Periodontol 14(1987): 74-79.
25. Landis, J. R., and Koch, G. G. The measurement of observer agreement for categorical data. Biometrics 33(1977): 159-174.

26. Fleiss, J. L. Measuring nominal scale agreement among many raters. *Psychological Bulletin* 76(1971): 378-382.
27. Gröndahl, H-G. The influence of observer performance in radiographic caries diagnosis. *Swed Dent J* 3(1979): 101-107.
28. Hamilton, M. Measurements in medicine. *Lancet* 1(1958): 977-982. cited in Gröndahl, H-G. Some factors influencing observer performance in radiographic caries diagnosis. *Swed Dent J* 3(1979): 157-172.
29. Espelid, I. The influence of viewing conditions on observer performance in dental radiology. *Acta Odontol Scand* 45 (1987): 153-161.
30. Lysell, L., Brehmer, B., Knutsson, K., and Rohlin, M. Rating the preventive indication for mandibular third-molar surgery. *Acta Odontol Scand* 53 (1995): 53-60.
31. Arnold, L. V. The radiographic of initial carious lesions on the proximal surfaces of teeth. *Oral Surg Oral Med Oral Pathol* 64 (1987): 232-240.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใบยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย

ข้าพเจ้า นาย / นางสาว.....นิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 6 ปีการศึกษา 2540 ได้รับทราบและเข้าใจในวัตถุประสงค์ของ
การวิจัยนี้แล้ว

ข้าพเจ้ายินดีที่จะเข้าร่วมงานวิจัยนี้ด้วยความเต็มใจและจะพยายามตั้งใจทำงานวิจัยนี้ตาม
ความสามารถของตนเองให้ดีที่สุด

ลงชื่อ.....
(.....)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพรังสีที่ใช้ในการวิจัย
(เรียงลำดับตามที่นิสิตแปลผล)

ตำแหน่งและความลึกของรอยผุ

***ภาพที่ 1**

- #64 (D) : inner half of enamel
- #65 (M) : outer half of enamel
-
- #74 (M) : dentine
- #74 (D) : inner half of enamel
- #75 (M) : outer half of enamel

ภาพที่ 2

- #74 (D) : inner half of enamel

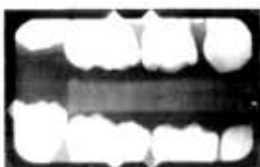
***ภาพที่ 3**

- #54 (D) : dentine
-
- #84 (D) : DEJ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

*ภาพที่ 4

#54 (D) : dentine

#55 (M) : inner half of enamel

.....

#84 (D) : dentine

*ภาพที่ 5

#64 (D) : DEJ

#65 (M) : dentine

.....

#74 (D) : inner half of enamel

#75 (M) : outer half of enamel

*ภาพที่ 6

#53 (D) : dentine

#54 (D) : dentine

#55 (M) : dentine

.....

#85 (D) : DEJ

ภาพที่ 7

#54 (D) : outer half of enamel

#55 (M) : dentine

.....

#84 (D) : inner half of enamel

#85 (M) : inner half of enamel

*ภาพที่ 8

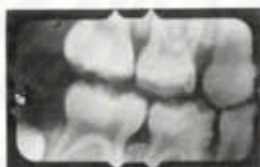
#54(D) : DEJ

#55(M) : dentine

.....
#84(D) : inner half of enamel

#85(M) : outer half of enamel

*ภาพที่ 9

#54(D) : inner half of enamel

#55(M) : outer half of enamel

.....
#84(M) : dentine

#84(D) : inner half of enamel

#85(M) : outer half of enamel

ภาพที่ 10

#55 (M) : inner half of enamel

.....
#84 (D) : dentine

#85 (M) : inner half of enamel

ภาพที่ 11

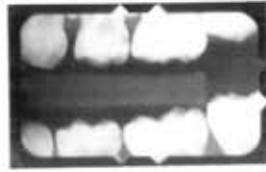
#54 (D) : dentine

#55 (M) : inner half of enamel

.....
#84 (D) : dentine

#85 (M) : dentine

***ภาพที่ 12**

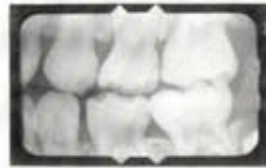

#64(D) : dentine

#65(M) : inner half of enamel

.....
#74(D) : dentine

ภาพที่ 13

#63 (D) : dentine

#64 (M) : outer half of enamel

#64 (D) : dentine

#65 (M) : dentine

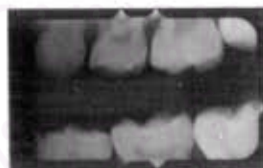
.....
#73 (D) : dentine

#74 (M) : outer half of enamel

#74 (D) : dentine

#75 (M) : dentine

***ภาพที่ 14**

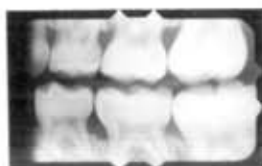

#64(D) : dentine

.....
#74(D) : DEJ

สถาบันบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

*ภาพที่ 15

#63(D) : dentine

#64(D) : dentine

#65(M) : dentine

.....

#75(D) : DEJ

หมายเหตุ * = ภาพที่ใช้ฟิล์มสองฟิล์มที่เป็นคู่กัน แต่กลับจากด้านหน้าเป็นด้านหลัง โดยที่

ภาพที่ 1 = ภาพที่ 9

ภาพที่ 3 = ภาพที่ 14

ภาพที่ 4 = ภาพที่ 12

ภาพที่ 5 = ภาพที่ 8

ภาพที่ 6 = ภาพที่ 15

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำแนะนำก่อนการแปลผลรอยมูที่ด้านประชิดของฟันจากภาพถ่ายรังสีชนิด

bitewing

1. ลงเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ท่านเห็นว่า **มีรอยมู**
(ทั้งรอยมูที่ต้องรับการบูรณะและรอยมูที่สามารถ observe ได้)
- ลงในช่องที่ท่านเห็นว่า **ไม่มีรอยมู**

ตัวอย่าง :

ฟิล์มที่	ซี่ฟัน							
	# 16		# 55		# 54		# 53	
	DISTAL	MESIAL	DISTAL	MESIAL	DISTAL	MESIAL	DISTAL	MESIAL
A	-	-	/	/	/	-	-	-

หมายถึง : ในฟิล์ม A ซี่ฟัน # 16 ด้าน DISTAL **ไม่มีรอยมู**

ด้าน MESIAL **ไม่มีรอยมู**

ซี่ฟัน # 55 ด้าน DISTAL **มีรอยมู**

ด้าน MESIAL **มีรอยมู**

ซี่ฟัน # 54 ด้าน DISTAL **มีรอยมู**

ด้าน MESIAL **ไม่มีรอยมู**

ซี่ฟัน # 53 ด้าน DISTAL **ไม่มีรอยมู**

ด้าน MESIAL **ไม่มีรอยมู**

2. จำนวนภาพถ่ายรังสีทั้งหมดที่ให้แปลผลคือ 15 ภาพ โดยจะให้ท่านแปลผลทีละภาพ ใช้เวลาภาพละไม่เกิน 2 นาที และเมื่อหมดเวลา จะไม่สามารถย้อนกลับมาดูภาพนั้นใหม่ได้
3. กรุณาอย่าขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใดๆ ลงบนภาพถ่ายรังสี

กระดาษคำตอบ

จิติน								
พืชน์ที	DISTAL	MESIAL	DISTAL	MESIAL	DISTAL	MESIAL	DISTAL	MESIAL
	DISTAL	MESIAL	DISTAL	MESIAL	DISTAL	MESIAL	DISTAL	MESIAL

พืชน์ที	MESIAL	DISTAL	MESIAL	DISTAL	MESIAL	DISTAL	MESIAL	DISTAL
	MESIAL	DISTAL	MESIAL	DISTAL	MESIAL	DISTAL	MESIAL	DISTAL

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

ชื่อ.....นามสกุล..... เพศ ชาย
 หญิง

วัน / เดือน / ปี เกิด..... อายุ..... ปี.....เดือน

คะแนนสะสมเฉลี่ย (GPAX).....

ระดับสายตา

- ปกติ
 สายตาสั้น ประมาณ.....
 สายตายาว ประมาณ.....

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ในระหว่างที่ท่านเป็นนิสิต ท่านเคยถ่ายภาพรังสีชนิด bitewing ด้วยตนเองมากน้อยเพียงใด
 กรุณาระบุจำนวนโดยประมาณ
 ถ่ายในผู้ป่วยอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 13 ปี (ผู้ป่วยภาคเด็ก ๑).....ภาพ
 ถ่ายในผู้ป่วยอายุมากกว่า 13 ปี.....ภาพ

2. ภาพถ่ายรังสี bitewing ที่ท่านถ่ายเอง เป็นภาพถ่ายรังสี bitewing ที่มีคุณภาพดี ไม่มี overlap ที่
 ด้านประชิดของฟัน คิดเป็นปริมาณกี่เปอร์เซ็นต์
 फिल्मของผู้ป่วยอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 13 ปี ถ่ายได้ดีประมาณ.....%
 फिल्मของผู้ป่วยอายุมากกว่า 13 ปี ถ่ายได้ดีประมาณ.....%

3. เมื่อได้ภาพถ่ายรังสี bitewing ท่านนำมาตรวจสอบและให้การวินิจฉัยด้วยวิธีใด
 - ยกฟิล์มขึ้นส่องดู คิดเป็น.....%
 - ดูฟิล์มโดยใช้ viewbox คิดเป็น.....%
 - ดูฟิล์มโดยใช้ viewbox + แวนขยาย คิดเป็น.....%
 - ดูฟิล์มโดยใช้ viewbox + กระดาษทึบแสงทำเป็นช่องเฉพาะฟิล์ม คิดเป็น.....%
 - ดูฟิล์มโดยใช้ viewbox+แวนขยาย+กระดาษทึบแสงทำเป็นช่องเฉพาะฟิล์ม คิดเป็น.....%

4. การสอนภาคทฤษฎีของวิชาใด ที่เกี่ยวข้องกับ การถ่ายภาพรังสีชนิด bitewing ให้เรียงลำดับจาก
 มากไปน้อย (โดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของความรู้ทั้งหมดที่ เกี่ยวข้องกับการถ่ายภาพรังสีชนิด
 bitewing)
 -ภาครังสีวิทยา คิดเป็น.....%
 -ภาคทันตกรรมหัตถการ คิดเป็น.....%
 -ภาคทันตกรรมสำหรับเด็ก คิดเป็น.....%
 -อื่นๆ (ระบุ) คิดเป็น.....%

5. ในการลงปฏิบัติงานทางคลินิกของภาควิชาใด ที่ท่านได้ถ่ายภาพรังสี bitewing หรือ แปลผล ภาพรังสี bitewing โดยให้เรียงลำดับจากมาก ไปน้อยและคิดเป็นกึ่งเปอร์เซ็นต์ของที่ได้จากการลง ปฏิบัติงานทางคลินิกทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายภาพรังสีชนิด bitewing

-ภาควังสัตววิทยา คิดเป็น.....%
-ภาคทันตกรรมหัตถการ คิดเป็น.....%
-ภาคทันตกรรมสำหรับเด็ก คิดเป็น.....%
-อื่นๆ (ระบุ) คิดเป็น.....%

6. ท่านได้ถ่ายภาพรังสีชนิด bitewing ในผู้ป่วย ด้วยตัวท่านเอง เมื่อลงปฏิบัติงานของภาควิชาใด โดยให้เรียงลำดับจากมาก ไปน้อยและคิดเป็นกึ่งเปอร์เซ็นต์ของภาพรังสีชนิด bitewing ที่ท่านถ่าย ด้วยตนเองทั้งหมด

-ภาควังสัตววิทยา คิดเป็น.....%
-ภาคทันตกรรมหัตถการ คิดเป็น.....%
-ภาคทันตกรรมสำหรับเด็ก คิดเป็น.....%
-อื่นๆ (ระบุ) คิดเป็น.....%

ให้นิสิตรัดเส้นในแนวตั้งบนตำแหน่งที่ท่านคิดว่าเหมาะสม

7. ท่านมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการค้นหารอยผุที่ด้านประชิดของฟันจากภาพ ถ่ายรังสีชนิด bitewing มากน้อยเพียงใด

ไม่มีความเชื่อมั่น

เชื่อมั่น 100%

8. ท่านคิดว่า ภาพถ่ายรังสีชนิด bitewing มีความสำคัญต่อการวางแผนการรักษาให้กับผู้ป่วยมาก น้อยเพียงใด

ไม่สำคัญ

สำคัญมาก 100%

9. ท่านสามารถถ่ายภาพรังสีชนิด bitewing ได้ดี มากน้อยเพียงใด

ไม่ได้เลย

ดีเสมอทุกครั้ง (100%)

10. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับคำแนะนำในการถ่ายภาพรังสีชนิด bitewing (Guidelines for prescribing dental radiographs) มากน้อยเพียงใด

ไม่รู้เลย

รู้ดีแน่นอน 100%

11. ท่านสามารถสั่งถ่ายภาพรังสีชนิด bitewing ตาม Guidelines ได้ดี มากน้อยเพียงใด

ไม่สามารถสั่งถ่ายได้เลย

สั่งถ่ายได้ทุกกรณี
(100%)

เหตุผลและอุปสรรคที่อาจทำให้ท่านไม่สั่งถ่ายภาพด้วยรังสีชนิด bitewing

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาว ปิยะวรรณ ตั้งละม้าย เกิดวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2512 ที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีทันตแพทยศาสตรบัณฑิต คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปีการศึกษา 2536 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทันตกรรมสำหรับเด็ก ภาควิชาทันตกรรมสำหรับเด็ก คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2539 ปัจจุบันรับราชการที่โรงพยาบาลปากช่องนานา อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย